The Story of Kayin

Nechama Price

גמרא פסחים נד. אין מברכין על האור אלא במוצאי שבת הואיל ותחילת ברייתו הוא...

עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות, אלו הן: באר, והמן, וקשת, כתב, ומכתב, והלוחות, וקברו של משה, ומערה שעמד בו משה ואליהו, פתיחת פי האתון, ופתיחת פי הארץ לבלוע את הרשעים...

הא תניא **שבעה דברים נבראו** <u>קודם שנברא העולם</u> ואלו הן תורה <u>ותשובה</u> וגן עדן וגיהנם וכסא הכבוד ובית המקדש ושמו של משיח... תשובה דכתיב בטרם הרים ילדו וכתיב תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם.

<u>2) בראשית ד</u> כה וַיַּדַע אָדָם **עוֹד**ֹ אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתַּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמֻוֹ שַׁת **כִּי שָׁת־לִי אֱלֹקִים ֹ זֶרַע אַחֵׁר תַּחַת הֶּבֶל כִּי הַרְגִּוֹ קִיוִ**י

<u>בראשית ד</u> א וְהָאָדָּׁם יָדַ**ֻע אֶת־חַנֶּה אִשְׁתָּו** וַתַּהַר וַתִּלֶד אֶת־לֵּיִן וַתְּאֹמֶר קַנֶיתִי אָישׁ אֶת־ה':

ָּ<u>נִם־הּוּא יֻלַל</u>ּד־בַּּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָוֹ אֱגָוֹשׁ אֵז הְוּחַׁל לִקְרָא בְּשֵׁם ה': <u>מַ בראשית ד</u> כו וּלְשֻׁתְּ <u>גָּם־הּוּא יֻלַל</u>ד־בַּּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָוֹ אֱגָוֹשׁ אֵז הְוּחַׁל לִקְרָא בְּשֵׁם ה':

ב**ראשית ד** יז וַיָּדַע קַּיִּן אֶת־אָשִׁתֹּוֹ וַתַּ<u>הַר וַתְּלֵד אֶת־חַנֶּוֹדְ וַיְיִהִי בְּנֵה</u> עִיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם בְּנִוֹ חֵנְוֹדְ

<u>4) בראשית ה</u> א זֶה שַ**ֹּפֶר תְּוֹלְדָת אָדָם** בְּיֹוֹם בְּרָא אֱלֹקים אָדָּם בִּדְמִוּת אֱלֹקים עָשָׂה אֹתְוֹ: ב זָכֶר וּנְקֵבֶּה בְּרָאֶם וַיְבְּרֶדְּ אֹנָם וַיִּקְרָא אֵת־שִׁמֶם אָדָּם בִּיִוֹם הַבָּרָאָם: ג וַיִּחֵי אָדָם שִׁלֹשֵים וּמְאַת שָׁנָה וַיִּוֹלֵד בִּדְמוּתִוֹ כְּצַלְמֵוֹ וַ**יִּקְרָא אֵת־שִׁמוֹ שֵׁת**ּ:

<mark>5) Adam- בראשית ב</mark> ד **אֵלֶה תּוֹלְדֵוֹת הַשָּׁמֵיִם וְהָאָרֶץ** בְּהַבֶּרְאֶם בְּיֹוֹם צֵשְוֹת ה' אלקים אֶרֶץ וְשְׁמֵיִם ז**ּ וַיִּיצֶר [°] ה' אלקים אֶת־הַאָּדֵים** עָבֶר` מִן־הַאַדְמֶׁה וַיִּפֶּח בָּאַפֵּיו נִשְׁמֵת חַיֵּים וַיָּהֵי הָאָדָם לָנֵפֵשׁ חַיָּה:

Shet בראשית ה א זֶה בֹּבֶר תּוֹלֶדֹת אָדֶם בְּיֹּוֹם בְּרָא אלקים אָדֶּם בְּדְמָּתּ אלקים עָשָׂה אֹתַיּ בּ זָבֶר וּנְקַבָּה בְּרָאֵם וַיְבֶּרֶדְ אֹתִּ־ שְׁמָּב אָדֶם בְּיִּוֹם בְּרָא אלקים אָדֶׁם בְּדְמָתּת יִשְׁמָּב אָדֶם שְׁמָּב בְּרָא אָת־שְׁמוֹ שָׁתַּ: ג וַיְחָי אָדָם שִׁלשֵׁים וּמָאַת שָׁנָּה וַנִּיּוֹלֶד בִּדְמוּתוֹ בְּצַלְמִוֹ וַיִּ<mark>קרָא אַת־שׁמוֹ שַׁתִּי</mark>:

> **-Noach בראשית וּיט אֵלֶה תּוֹלְדָת נֹחַ <u>נֹחַ אִישׁ צִדִּיק</u> תָּמִים הָנָה בְּדְרֹתֵיו אֶת־הָאלקים הְתְהַלֶּדְ־רְבַּי. Shem-בראשית יאיִ אֵלֶה תּוֹלְדָת שֵׁם לֵּטִם בּן־מָאַת שָׁנֶּה נַיִּוֹלֶד אֶת־אַרְפַּרְשָׁד שְׁנָתַיֵם אַתַר הַמַבְּוּל:**

יש בי וְאָלֶה הּוֹלְיִד אֶת־לְוֹט: <u>וֹאֶלֶה הּוֹלְדֹת הַּרָח הּוֹלְידֹ אֶת־אַבְּרֶ</u>ם אֶת־נְחָוֹר וְאֶת־הָרֶן וְהָרֶן הוֹלְיִד אֶת־לְוֹט: -Terach/Avraham

6) בראשית ה ד וַיָּהְיִוּ יִמֵי־אַדָּם **אַחָרֵי הְוֹלִידִוֹ אֲת־שֶּׁת** שְׁמִנֶה מֵאָת שְׁנֵה וַיִּוֹלֶד בַּנִים וּבְנוֹת:

<u>7) רמב"ן בראשית יבּוּ</u> כל מה שאירע לאבות סימן לבנים, ולכן יאריכו הכתובים בספור המסעות וחפירת הבארות ושאר המקרים, ויחשוב החושב בהם כאלו הם דברים מיותרים אין בהם תועלת, <u>וכולם באים ללמד על העתיד,</u> כי כאשר יבוא המקרה לנביא משלשת האבות יתבונן ממנו הדבר הנגזר לבא לזרעו:

A. The Evil Son vs. The Good Son:

<u>8) בראשית ב</u> ה כֵּי יֹדֵעַ אלקם כִּי בְּיוֹם ֹאֲכַלְכֵם מִמֶּנוּ וְנִפְקְחָוּ עֵינֵיכֶם וְהְיִיתֶם ֹ בֵּאלֹקם יְדְ**עֵי טִוֹב וְרֵעִי** פירושי רס"ג על התורה ד:ב שהבל היה ירא ה' ובר לבב, וקין <u>בהפכו.</u> רבינו בחיי ד:ב היו שני הפכים, זה צדיק וזה רשע.

<u>9) בראשית דּיבּ וַתַּ</u>ֹסֶף לָלֶדֶת אֶת־אָחָיו אֶת־הָבֶל <u>וְיְהִי־הָּבָל רְעֵה צֹאן וְקַּיוַ</u> הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה: ספרנו בראשית גּיב ויהי הבל רועה צאן- שהיתה מלאכת חכמה יותר ממלאכת עבודת אדמה.

רו אָנְשׁ שְּׁדֶה וְיַ**עַקב אַישׁ תִּׁם ישָׁב אְהָלְים: - Yaakov (10) צְיִד אַישׁ שְּׁדֶה וְיַעַקב אַישׁ תִּׁם ישֵׁב אְהָלְים:** רשב"ם בהיכו יושב אהלים- רועה צאן אביו כמו שפירשתי אצל יושב אהל ומקנה (ד:כ).

יבראשית כטיט עוֹדָנוּ מִדַבֶּר עִמָּם וַרָחֱל | בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֵׁר לְאַבִּיהָ כֵּי רַ**עָה הָוֹא: Rachel**

Bnei Yaakov בראשית לזייב וַיֵּלְכָּוּ אֶחַיו לַרְעוֹת אֶת־צָאון אַבִּיהֶם בִּשְׁכֵם:

<u>Moshe: שמות גיא</u> וּמֹשֶּׁה הָנָה **רֹעֶה אֶת־צְאן** יִתְרָז רְוֹתְנֻוֹ כֹּהֵן מִדְיֵן וַיִּנְהַג אֶת־הַצֹאן אַתַר הַמִּדְבָּּר וַיָּבָא אֶל־הַר הֵאלקם רוֹרֶבָה: **David: שמואל א יזיטו** וְדָרֶד הֹלֵךְ וָשָׁב מֵעַל שָאֵוּל **לִרְעִוֹת אֶת־צִאן** אָבָיו בֵּית־לֶחֶם:

11) הכתב והקבלה ד:ב והשדה הוא לו מקום מנוחה והשקט כי שם ימצא את נפשו יותר מוכנת להתעורר ולהתרומם להסתכל ברוממות ה' בברואיו הנפלאים, ולסבה זו בחרו אבותינו אברהם יצחק יעקב שבט י-ה משה ודוד, להיות רועי צאן... אמנם קין היה עובד אדמה, לא רצה להתעלות ולהתרומם אל מעלות נפשיות, אבל הוריד והשפיל את נפשו להתעסק בדברים ארציים חומריים.

The Story of Kayin

Nechama Price

<u>12) בראשית ב</u> יז וּלְאָדֶם אָמַׁר כֵּי שָׁמַעְתָּ לְקוּל אִשְׁתֶּּדְּ וַתֹּאכַל מִן־הָגֵּץ אֲשֶׁר צִוּיתִּידְ לֵאמֹר לִא תֹאכַל מִמֶּנִנּ **אֲרוּרֶה** הָאָדֶמָה בַּעבוּרָך בָּעָצָבוֹן תִּא**כֵלנָה כִּל יִמֵּי חַיֵּי**דִּ

<u>אברבנל בראשית ד</u> והנכון בעיני שקין לקח לו אומנות לעבוד את האדמה <u>לפי שלא היה ירא אלקים ולא חשש</u> לקללת ארורה האדמה בעבורך שנאמרה לאדם אביו.

Noach (13) בראשית ט כ וַיָּחֶל גֹחַ אַישׁ הָאַדְּמֶה וַיִּשַע כֶּרֶם: כא וַיִּשְׁהְ מִן־הַיַּיֻן וַיִּשְׁכֶּלְ בְּתִּוֹךְ אֲהֶלְה: **Uziyahu: דברי הימים ב כוּי**ִ וַיִּּבֶן מִגְדָּלִים בַּמִּדְבָּר וַיַּחְצֹב בֹּרִוֹת רַבִּים כֵּי מִקְנֶה־רַב הָיָה לוֹ וּבַשְּׁפֵלָה וּבַמִּישִׁוֹר אִכְּרִים וּלִים בַּהָרִים וּבַּבַרמֵׁל כִּי־אֹהָב אַדְמָה הָיָה: וְכִּרִמִים בַּהָרִים וּבַּבַּרמֵל כִּי־אֹהָב אַדְמָה הָיָה:

<u>14) בראשית ד</u>ג וַיְהָי מִקֵּץ יָמֵים וַיָּבֵּא לֻּיִן **מִפְּרֵי הָאֲדָמֶה** מִנְחָה לַהְיֹ ד וְהֶּבֶל הֵבֵיא גַם־הָוּא <u>מִבְּכֹרָוֹת צֹאנ</u>וֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן וַיָּשַׁע ה' אֶל־הֶבֶל וְאֶל־מִנְחָתוּי ה וְאֶל־מַנְחָתוּ לִא שָׁצֵה וַיָּחַר לְקִין מְאֹד וַיִּפְּלִוּ פְּנֵיו

<u>רבינו בחיי ד:ג</u> היה לו להביא בכורים מפרי האילן משבעת המינים, אבל יגיד הכתוב פחיתיתו וצרות עינו, כי היה איש רע עין, וזה שלא אמר מראשית פרי האדמה אבל "מפרי אדמה" כלומר מן הפחות שבכל, וזרע פשתן היה.

Rav Hirsch Gen. 4:3-6 Two people can bring exactly identical offerings, pray exactly the same prayers, and still present themselves to G-d in infinite dissimilarity... The essential difference lay in the person of the offerer not in the offering itself. Cain's attitude was unpleasing and therefore his offering was unpleasing too.

Esav and Yaakov:

<u>15) בראשית כהיכז וַיִּגְדְּ</u>לוּ הַנְּעָרִים וַיְהָי עֵשָּׁו אֵישׁ יֹדֵע צַיִד אַישׁ שָּׁדֶה וְיַעֲקֹב אַישׁ תָּׁם ישֵׁב אְהָלִים: <u>16) בראשית כזּמא</u> וַיִּשְׁטַם עַשָּׁוֹ אֶת־יַעֲלְּב עַל־הַבְּרָלָּה אֲשֶׁר בֵּרֲכָוֹ אָבֵיו וַיֹּאֹמֶר עֵשָׁו בְּלְבוֹ יִ**קְרְבוֹ יִמֵי אֵבֶל אָבִּי וְאַהַרְגָּהְ** אָת־יַעֵקֹב אָחָי

Yishmael and Yitzchak:

<u>17) בראשית כא:כ</u> וַיְהֶי אלקם אֶת־הַנַּעַר וַיִּנְדֶּל וַנַּשֶׁב**ֹ בַּמִּדְבֶּׂר וַיְהָי רֹבֶה קשֵׁת**: בראשית כוּכֹ וַיַּרִיבוּ רַעִי גָּרָר עם־רַעִי יָצָחָק לַאמר לַנוּ הַמַּיִם וַיִּקָרָא שֶׁם־הַבָּאַר עַּשִּׁק כִּי הַתַּעַשִּׂקוּ עִמּוּ:

18) מדרש תנחומא (בובר) פרשת שמות סימן כד קין שַנֵא להבל והרגו... ישמעאל שנא ליצחק... ועשו שנא ליעקב.

B. The Rejected Bchor:

Yishmael (19): בראשית כאיי ותּאמֶר לְאַבְּרָהָם גָרָשׁ הַאָּמָה הַאֹּאת וְאֶת־בְּנָהְ כֵּי לְא יִירָשׁ בֶּן־הָאָמֶה הַזֹּאֹת עִם־בְּנָי עִם־יִצְחָק: Esav: בראשית כחיא וַיִּקְרָא יִצְחָק אֱל־יַעֲקָב וַיְבַרָף אֹתָוֹ וַיְצַוֹּהוֹ וַיַּאַמָר לוֹ לְא־תַקּח אִשָּׁה מִבְּנִוֹת בְּנַעֵן: Reuven: דברי הימים א היא,ג א וּבְנֵי יְאוֹבֵן בְּכְוֹר־יִשְׁרָאֵל כִּי־הַוֹּא הַבְּכוֹרְ וְבְחַלְלוֹ יְצוֹעֵי אֲבִׁיוֹ נִתְנָה בְּכַרָתוֹ לבְנֵי יוֹסֵף בּן־יִשְׂרָאֵל וַלְא לַהַתְּיַחָשׁ לַבְּכֹרָה: ב כֵּי יְהוּדָה גְּבַר בְּאָחָיו וּלְנָגִיד מִמֶנִנּ וְהַבְּכֹרָה לִיוֹסֵף:
בּן־ישְׁרָאֵל וְלָא לְהַתְּיַחָשׁ לַבְּכֹרָה: ב כֵּי יְהוּדָה גְּבָר בְּאֶחָיו וּלְנָגִיד מִמֶנֵנּוּ וְהַבְּכֹרָה לִיוֹסֵף:
במדבר ג יא וַיִדְבֵּר ה' אֵל־מֹשֵה לָאמִר: יב וַאֻנִי הָנָה לַקּחָתִּי אֶת־הַלְוֹיִם מְתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׁרָאֵל תַּחַת כַּל־בְּכוֹר.

<u>Bchorim: במדבר ג</u> יא וַיְדַבֵּּר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמְר: יב **וַאֲנִּי הִנַּהְ לָקַחְתִּי אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹדְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת כָּל־בְּכְּוֹר** פֵּטֶר רֶחֶם מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְ**הָיוּ ליִ הַלִּוּיִם**:

יג בי לֹי בָּל־בָּכוֹר בִּיוֹם הַכֹּתָּי כָל־בְּכוֹר בָּאֶרֶץ מִצְרַיִם הְקְדַּשְׁתִּי לִי כַל־בְּכוֹר בִּיִשְׁרָ

2<u>0) בראשית ג</u> א וְהָאָדֶּם יָדַע אֶת־חַנֶּה אִשְׁתִּוֹ וַתַּּהַר וַתַּ**לֶד אֶת־קַּיוֹ וַתְּאֹמֶר קַנִיתִי אֻישׁ אָת־ה<u>ּ':</u> בראשית הּכֹד וַיִּתְהַלֵּדְ חַנִּוֹדְ אֶת־הַאלקם** וְאֵינֶנוּ כְּי־לָקח אֹתְוֹ אלקם: בראשית וּיִט אֱלֶה תְּוֹלְדָת נֹחַ נֹחַ עִישׁ צַדָּיק תָּמִים הָיָה בְּדְרֹתָיו אֶת־הַאלקים הְתְהַלֶּדְ־נְחַ: רמב"ן דֹּא והנכון לי שאמרה הבן הזה יהיה לי קנין לה', כי כאשר נמות יהיה במקומנו לעבוד את בוראו.

2<u>1) בראשית דיב ותּסֶף ללֶדֶת אֶת־אָחִיוּ</u> א<u>ַת־הָבַל וַיְ</u>הִי־הֶּבֶל רְעֵה צֹאן וְלַיִּן הָיָה עֹבֵד אֲדָמֶה: <u>מלבים דיב</u> ותוסף ללדת- **הבל היה בעיניה רק כתוספת על עקר, <u>כי הבכור היה העקר אצלם.</u> ש**נולדו תאומים ונולד מהריון הראשון שע"ז אמר ותוסף ללדת... וזה ג"כ טעם על קריאת שמו הבל- כי היה הבל אצלה.

22) **קהלת א:ב** הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הכל הבל:

The Story of Kayin

Nechama Price

Rabbi Ezra Bick- VBM- Parshat Bereishit- Raising Cain and Hevel

"Hevel" means "nothing, vanity, wind, vapor"... <u>Since names are descriptive in Tanakh, especially for a symbolic character, this would seem to indicate that we should not be viewing Hevel as a paradigm of virtue or human accomplishment.</u>

<mark>23) בראשית ב</mark> ה וְכַל | שַׂיחַ הַשָּׂדָּה טֻרֶם יִהְיֶהַ בָּאֶׁרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדָה טֶרֶם יִצְמֶח **כִּי** לֹ**ֹא הִמְטִׁיר ה' אלקם ׁעַל־הָאָׂרֶץ** וְאַדֵם <u>אִין לעבד אַת־הַאַדִמַה</u>:

בראשית גיז וּלְאָדֶם אָמַׁר כֵּי שָׁמַּעְתָּ לְקוּל אִשְׁתֶּׁדֶּ וַתֹּאכַל מִן־הָעֵּׁץ אֲשֶׁר צִוִּיתִּידְ לֵאמֹר לִא תֹאכַל מִמֶּנוּ **אֲרוּרָה הָאַדְּמָה** בַּעבוּרֶדְ בַּעִצָבוֹן תַּאַב<u>לנה</u> כָּל יִמֵי חַיֵּידְ: כג וַיִשְׁלֹחָהוּ ה' אלקם מִנּן־עֵדֵן לעבד אַת־הַאַדַמַׁה אֲשֶׁר לַקּח מִשֶּׁם:

(24) מלבים ד:ב וקין היה עובד אדמה- מצד בכורתו.

25) בראשית טגג כַּל־רָמֵשׁ אַשָּׁר הוּא־חֵׁי לכם יָהַיָּה לְאַכְלָה כַּיַרָק עַשָּׁב נַתַתִּי לכָם אַת־כַּל:

<u>Yaakov: בראשית לּילא</u> וַיָּאמֶר מָה אֶתֶּן־לֶדְּ וַיָּאמֶר יַעֲקֹב ֹלְא־תִּתֶּן־לַיָ מְאֹימָה אִם־תַּגֲשֶׂה־לִּי הַדָּבֶר הַזֶּה **אָשְׁיבָה אֶרֶעֶה צְאוְדָ** אֶשְמְרּי: Rachel: חזקוני כטיט 'לפיכך לא היתה רועה ועוד כדי לחלוק כבוד לגדולה.

Moshe: שמות גיא וּמֹשֶּׁה הָיָה רֹעֶה אֶת־צְּאן יִתְרָוֹ רְוֹתְנֻוֹ כֹּהֵן מִדְיֵן וַיִּנְהַג אֶת־הַצֹאן אַתַר הַמִּדְבָּר וַיָּבָא אֶל־הַר הֵאלקם חוֵרָבָה: David: שמואל א טזי יא וַלּאֹמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־יִשִׁי**ֹ הַתְּמֵּוּ הַנְּעַרִים**ׁ וַלֹּא**מֶר שְׁמוּאֵל** אֶלִישִׂישׁלְחָה וְהָהָשׁׁי כִּי לִאִינָסָב עִדבּאִוּ פָּה:

26) Rabbi Grument- Genesis: From Creation to Covenant pg. 58-59 Cain becomes a farmer, working the ground, just like his father. This is, after all, the destiny of humans outside of the Garden... While the farmer needs to live near his crops and is rooted in his home, the shepherd wanders with the flocks to wherever there is grazing. In fact, one description in the Torah for the shepherd is that he dwells in tents. The picture that emerges of Abel is quite disturbing. In addition to the lack of excitement surrounding his birth, he is the "extra" one, the brother; he works in a profession which has limited value; and his name suggests that he is regarded as being worthless. He is relegated to spending much of his time living away from the family home as he tends his sheep, while the beloved Cain is very much connected to the family plot and destiny.

<u>27) בראשית דּיּג</u> וַיְהָי מִקַּץ יָמֵים וַיָּבֵּא לַּיִן מִפְּרָי הָאֲדָמֶה מִנְחָה לַהְּ: <u>שד"ל דּיּג</u> ויבא קין- הנכון שעשו זה בלא מצות ה', אלא מלבם להודות לה'...

<u>28) בראשית דיד וְהֶּבֶל הַבִּיא גַם־הָּוּא</u> מִבְּכֹרָוֹת צאנָוֹ וּמֵחֶלְבַהָן וַיְּשַע ה' אֶל־הֶבֶל וְאֶל־מִנְחְתְּוֹי

Rabbi Ezra Bick- VBM- Parshat Bereishit- Raising Cain and Hevel The initiative to bring an offering to God is Cain's. The verse stresses that "Hevel, he too, brought an offering." Hevel is copying Cain, following along in the initiative of his older brother. Hevel merely imitates his brother. Cain is an "ish" (verse 1), an individual, a unique personality; Hevel is a "gam hu", an "also he" person. He is a "nochshlepper".

C. Story of Sibling Rivalry caused by Favoritism:

<mark>29) בראשית לז</mark> ג וְיִשְׂרָאֵׁל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִפֶּל־בָּנְּיו בֶּי־בֶּן־זְקַנִים הָוֹא לֵוֹ וְגַשָּׁה לַוֹ בְּתְנֶת פַּסִים: ד וַיִּרְאַוּ אֶחָׁיו בְּי־אֹתוֹ אָהַב אֲבִיהֶם מִפָּל־אֶחָיו וְיִשְׁנְאוּ אֹתְוֹ וְלִא יֵכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלְם: כ וְעַתֵּה | **לכּוּ וְנַהַרְגָּהוּ וְנַשִּלְבָהוּ בָּאַחֵד הַבּרִּוֹת** וָאַמֶּׁרְנוּ חַיֵּה רָעָה אֵכְלַתָהוּ וְנִרְאֵה מַה־יָּהִיוּ חַלִּמֹתַיו:

30) בראשית רבה פרשה כב,ז ויאמר קין אל הבל אחיו ויהי בהיותם וגו', על מה היו מדיינים: אמרו בואו ונחלוק את העולם אחד נטל הקרקעות ואחד נטל את המטלטלין... אלא זה אומר בתחומי בהמ"ק נבנה, וזה אומר בתחומי בהמ"ק נבנה. על חוה הראשונה היו מדיינין..

Nehama Leibowitz Bereishit 5 pg. 39- It is quite evident from the above citation that the Midrash gives the story of Cain and Abel a <u>universal application</u>. It is concerned not merely with the individual case of Cain and Abel, but with the motives underlying man's desire to quarrel, make war, kill and murder his fellow... Three answers are given in our Midrash to explain the root causes of bloodshed and murder. According to the first, they are prompted by economic considerations, the quarrel over material possessions. According to the

The Story of Kayin

Nechama Price

second, bloodshed is prompted by **religious and ideological reasons**, each side maintaining that the Temple should be built in his domain, that his religion should be accepted. The third view traces the roots of bloodshed and strife to **sexual passion**- "they were disputing over Eve."

D. THE INTRODUCTION OF THE CONCEPT OF TESHUVA!

21 (מּמְבֶּלְמְן־הָלֵּץ אֲשֶׁרְ צִּיִּתִּיּךְ לֵאמֹר לְּא תֹאכֵל מְמֶנִּה (מִּמְנִּה אַנְיִּתְּיִּךְ לֵאמֹר לֹא תֹאכֵל מְמֶנִּה (מִּמְנָּה בְּאמֹר לֹא תֹאכֵל מְמֶנִּה (מִּמְנָּה בְּאמֹר לֹא תֹאכֵל מְמֶנִּה (מִּמְּנָּה בְּאמֹר לֹא תֹאכֵל מְמֶנִּה הָאַדְמָה אֲשֶׁרְ לֵאֲבֹד (אֶת־הָבְּאֲדָמָה אֲשֶׁרְ לֵקְח בְּאבֹר (בְּאַבְּדוֹ הְּאַבְּבוֹן בְּאַבְּבוֹן בְּאַבְּבוֹן בְּאַבְּבוֹן בְּאַבְּבוֹן בְּאַבְּבוֹן בְּאַבְּבוֹן אָתְרַבְּבְּבוֹ מְמָיָדְם לַגִּן־עִּדְן אָת־הַבֶּרְבִּים וְאַתּ לַהַי הַמְּתְהַבּּבְּבוֹ הְשְׁמֵּר אָתְרְבָּרְ אֵי הָחָיָה בְּאָבְץ. טְז וַיֵּצֵא קֵזִן מְשְׁבּבּר לִשְׁבִּר בְּאָבָץ. טְז וַיֵּצֵא קַזִן Punishment of Kayin בְּאַבָּץ. טְז וַיֵּצֵא קַזִן מִלְבְּבִּר בְּאֶבֶץ-וְוֹד קַדְמַתְרַצְדְוָ.

:אַיֶּבְּה: אלקים אֶל־הֶאָדָם וַיִּא**ֶמֶר לְוֹ אַיֶּבְּה**: אַלקים אָל־הֵאָדָם וַיִּא**מֶר לְוֹ אַיֶּבְּה**

רש"י בראשית ג:ט איכה- יודע היה היכן הוא, אלא ליכנס עמו בדברים...

ַנּנְיק: ב**ראשית ד**ַ ו וַיֹּאמֶר ה' אֶל־קֻיוֹן **לַמָּה חֲרָה לֶדְ** וְלָמֵּה נָפְלִוּ פָנֵיךּ:

ּז הַלַוֹא אִם־תִּיטִיב שְׁאֵת וְאִם ֹלָא תֵיטִיב לַפֶּתַח חַטֶּאת רֹבֵץ וְאֵלֵיִדְ ֹתְּשִׁוּקַתֹוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בְּוֹי

<u>רד"ק דּוּ</u> ויאמר ה'- היה הדברו עמו כדי לייסרו **ולהשיבו למוטב <u>וללמדו דרך תשובה לו ולדורות הבאים,</u> כי החוטא יש לו כפרה אם ישבו בתשובה שלימה.**

<u>34) בראשית ד</u> ח וַלָּאמֶרְ קַּיִן אֶל־הֲבֶל אָחֶיו וַיְהִי בְּהְיוֹתֵם בַּשְּׂדֶה וַיָּקֶם קָיִן אֶל־הָבֶל אָחָיו וַיַּ<u>הַרְגְהוּי</u>ּ

<u>רש"י ד:ח</u> ויאמר קין אל הבל- **נכנס עמו בדברי ריב ומצה** להתגולל עליו ולהורגו.

אבן עזרא ד:ח ויאמר קין- הקרוב אלי, שאמר לו כל התוכחות שהוכיחו השם.

<u>35) בראשית דּיִט וַיַּאמֶר ה' אֶל־לַּיִן אֵי הֶבֶל אָחֵידּ</u> וַיֹּאמֶר ֹלְאַ יָדַּעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחָי אָנְכִייּ

רשי ד:ט אי הבל אחיך- ליכנס עמו בדברי נחת, אולי ישוב ויאמר: אני הרגתיו וחטאתי לך.

1. Kayin Does NOT Learn the Message of Teshuva:

<u>36) בראשית דייג ויָאמֶר קיִן אֱל־ה' גַּדְוֹל עוני מִנְשׁוֹא:</u>

אבן עזרא דיג גדול עוני מנשוא- ולפי דעתי.. כי זה העונש גדול לא אוכל לסבלו.

<u>37) בראשית ד</u> טו וַיַּאמֶר לָוֹ ה' **לָכֵן כָּל־הֹרָגַ לַּיִן שִׁבְעָתַיִם יַקָּם** וַיָּשֶׁם ה' לְלַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת־אֹתִוֹ כָּל־מְצְאְוֹי טז **וַיִּצְאַ קִין מִלְפָנֵי ה'** וַיַּשָׁב בָּאַרְץ־נִוֹד **קדְמַת־עִדְן**:

יונה איג ג וַיָּקָם יוֹנָה לברם תַּרְשִׁישָׁה מִלְפָנֵי ה' וַיַּרָד יָפוֹ וַיִּמְצֵא אָנְיָה וֹ בָּאָה תַרְשִׁישׁ נוּמַן שְּכְרָה וַיַּרֶד בָּהּ לְבָוֹא עִמְהֶם תַּרְשִׁישָׁה מִלְפָנֵי ה':

<u>38) שד"ל ד:טז</u> מלפני ה'- **מן המקום שהוא לפני ה**'... והיו חושבים **שהוא מקום מיוחד לשכינה** ולהשגחה טובה. <u>דעת מקרא ד:טז</u> ויצא קין- פשוטו יצא מן המקום אשר בו נגלה אליו ה'... וחז"ל דרשו "**מלפני ה**" **היא ארץ ישראל,** שהיא מקום השכינה.

3<u>9) בראשית דייז וַיַּדַ</u>ע קַּיְן אֶת־אִשְׁתֹּוֹ וַתַּחַר וַתַּלֶד אֶת־חֲנֶוֹךְ וַיְּהִיֹ בְּיָה עִיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִּיר כְּשֵׁם בְּנָוֹ חֲנְוֹךְּ: רמב"ן דיטז</u> בונה העיר- כי מעשיו ארורים, יבנה מעט בטרח ועמל, וינוע וינוד מן המקום ההוא, ויחזור שם ויבנה מעט, ולא יצליח את דרכיו.

Kayin DOES Learn the Message of Teshuva:

<u>40) רמב"ן ד:יג</u> גדול עוני לנשוא- והנכון בפשט שהוא <mark>וידוי, אמר אמת כי עוני גדול מלסלוח, וצדיק אתה ה' וישר − משפטיד. אף על פי שענשת אותי הרבה מאד...</mark>

<u>דעת מקרא דייד</u> ורס"ג מצא בשלוש מלים אלה רמזים לעקרי התשובה: "גדול"- מרמז שהתחרט בחרטה גדולה, "עוני"- רמז שלא ישוב לחטוא עוד, וכאילו אמר: לא יהיה לי עוד עוון כמותו: "מנשא" רמז לבקשת סליחה, כי נשא היא מן המלות המורות על סליחה.

The Story of Kayin

Nechama Price

41) בראשית דיטז וַיָּצֵא קִין מִלְפִנֵי ה' וַיֵּשֶׁב בְּאֵרֶץ־נְוֹד קַדְּמַת־עֵדְן:

<u>מלבים ד:טז</u> וישב בארץ נוד- פי' חז"ל **שע"י וידויו ותשבתו נבטלה חצי הגזירה ותחת נע ונד היה רק נד**, שהנוע הוא ממדינה למדינה והנוד הוא במקומו ויושב בארץ אחת.

<u>42) בראשית מא:מו</u> וְיזֹסֵף בֶּן־שְׁלשִׁים שְׁנָּה בְּעָמְדֹּז לִפְנֵי פַּרְעַה מֶלֶה־מִצְרֵיִם **וַיִּצֵא יוֹסֵף מִלְפְנֵי פַרְעֹה וַיִּע**ֲבְרֹ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרְיִם: אסתר ח:טו וּמְרְדָּצַׁי יָצָא | מִלֹפְנֵיַ הַּמֶּלֶדְ בִּלְבִּישׁ מַלְכוּת ֹתְּכֵלֶת וָחֹר וַצְטֶרֶת וְחָבֹּרְיהְ בִּידְ וְאַרְנְמֶן וְחְעֵּיר שׁישִׁן צְּחַלָּה וְשְׁמֵחָה: רִד"ק דֹּיִיוֹ וִיהִיה בנה עיר- הוא היה בונה עיר לשבתו ושבת בניו והדורות הבאים אחריו. ובהקדמת עדן היה זה..

<u>43) בראשית דּיטוּ</u> וַנְּאמֶר לִוֹ ה' לָכֵן ֹ כֶּל־הֹרֵג לֵיוֹן שִׁבְעָתַיִם יֻקֶּם <u>וַנְּשֵׁם ה' לַקַּיִן אוֹת</u> לְבִלְתִּי הַכּּוֹת־אֹתָוֹ כָּל־מְצְאְוֹי בראשית רבה פרשה כב, יב רב אמר עשאו אות לרוצחנים, רבי חנין אמר עשאו אות לבעלי תשובה.

Lemach (44) בראשית ד יט וַיְּקַּח־לִוֹ ל**ָמֶךְ שְׁתַּי נָשִׁים** שֵׁם הָאַחַת ׁ עָדָּה וְשֵׁם הַשִּׁנִית צִּלָּה: כֹג וַיּאׁמֶר לֶּמֶךְ לְנָשִּׁיו עָדְהּ וְצִלָּה שְׁמֵען קּוֹלִי נְשֵׁי לֶּמֶךְ הַאָּזָנָה אִמְרָתִי כִּי אַישׁ הָרָגְתִּי לִפִּצְעִי וְיָלֶד לְחַבֵּרְתִיּי כד כִּי שִׁבְעָתַיִם יֻקְּם־הָקִוּן וְלָמֶךְ שִׁבְעֵים ושבעה:

בראשית רבה פרשה כג: יט כך היו אנשי דור המבול עושין, היה אחד מהן לוקח ב' נשים אחת לפירייה וריביה ואחת לתשמיש, זו שלפיריה וריביה היתה יושבת כאלמנה בחייה, ושלתשמיש היה משקה כוס עיקרים שלא תלד והיתה יושבת לפניו כזונה.

<u>מדרש תנחומא יא: ד:טו</u> וכיצד נהרג קין? נעשה מלאך המות ק"ל שנה והוא נע ונד בקללה למך בן בנו היה שביעי לדורות וסומא היה יוצא לצוד והיה בנו אוחזו בידו כשהיה רואה אותו תינוק חיה היה אומר לו א"ל כמין חיה אני רואה מתח את הקשת כנגדו והרג את קין.

מלבים ד:כג-כד כי אם קין שהיה הרוצח הראשון.. ובזה יספר איך יצאו בני קין לתרבות רעה והתפארו ברצח!

- Naama (45 בראשית דיכב וְצִלְּהַ גַּם־הִּוֹא יֵלְדָה ֹ אֶת־תַּוּבַל לֵּיִן לֹשֵׁשׁ כָּלֹחֹרֵשׁ וְחָשֶׁת וּבַרְזֶלֻ וַאֲחְוֹת תְּוּבַל־קַיִן וַעֲמֶה: רמב"ן דיכב ... ומדרש אחר לרבותינו שהיא האשה היפה מאד שממנה טעו בני האלקם, והיא הנרמזת בפסוק "ויראו בני האלקם את בנות האדם" (ו,ב). ואחרים אמרו כי היא היתה אשת שמדון, אם אשמדאי, וממנה נולדו השדים.
רלב"ג דיכה-כו למדנו מהמדות, שראוי שנרחיק מדת הקנאה והכעס, הלא תראה שמפני זאת המדה הפחותה נהרג הבל, נמחה קין וזרעו!

Lemach (46) חומש הגר"א ד:יט ויקח לו למך שתי נשים- **פירש קצת מדרכיהם**, כי המה היו משקין לאחת כוס של עיקרין, והוא לקח שתיהן לפריה ורביה. לפיכך זכה ונשאר ממנו אחר המבול.

אבן עזרא דיכג כי איש הרגתי- אם יפצעני איש אהרגנו... בעבור שהוא הרג בזדון ואני לא הרגתי.

רמב"ן ד:כד והנה נשי למך פחדו להוליד בנים בעבור שהיו שביעים לקין, והוא נחם את נשיו, שהשם יאריך לו עוד שבעים ושבעה כי יתפלל לפניו, כי הוא ארץ אפים וירחם עליו.

<u>Naama (47) בראשית רבה פרשה כג</u> אחות תובל קין נעמה, א"ר אבא בר כהנא **נעמה אשתו של נח היתה, למה היו** קורין אותה נעמה שהיו מעשיה נעימים.

<u>רמב"ן דּיכב</u> ואחות תובל קין נעמה.... נתכונו לומר שהיה לה שֵם בדורות ההם, כי היתה צדקת והולידה צדיקים ולכן יזכירנה הכתוב ואם כן נשאר לקין זכר מעט בעולם!

<u>חומש הגר"א דינט ... כי בתו נעמה אחות תובל קין, היתה אשת נח, לפי קבלת רז"ל (רבה כג,ד) ונשאר ממנו ענף</u> שהולידה את שלשה בני נח.

<u>48) בראשית רבה פרשה כב סימן יג</u> ויצא קין מלפני ה', מהיכן יצא? רבי חמא בשם רבי חנינא בר רבי יצחק אמר יצא שמח, היך מה דאת אמר (שמות ד) הנה הוא יוצא לקראתך וגו', פגע בו אדם הראשון א"ל מה נעשה בדינך, א"ל עשיתי תשובה ונתפשרתי, התחיל אדם הראשון מטפח על פניו, אמר כך היא כחה של תשובה ואני לא הייתי יודע מיד עמד אדה"ר ואמר (תהלים צב) מזמור שיר ליום השבת וגו'...